

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Podzim / Herbst 2016

Syntonos a plenérová krajinomalba přelomu 19. a 20. století / Syntonos und die Freilichtlandschaftsmalerei der Wende des 19. zum 20. Jahrhundert

GAVU – Velká galerie / Grosse Galerie

6. 10.–31. 12. 2016

Kurátoři / Kuratoren: Hana Bilavčíková, Marcel Fišer, Michael Zchař

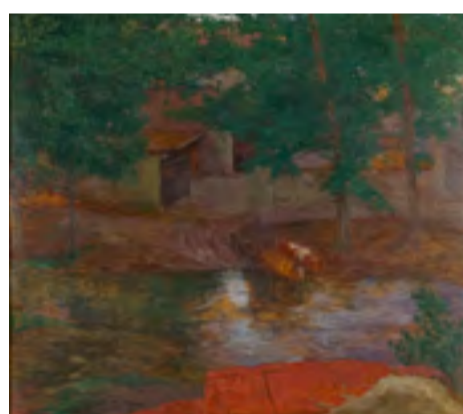
Vernisáž ve středu 5. října v 17.00

19. října, 17.00, křest katalogu u příležitosti komentované prohlídky s M. Zchařem

16. listopadu, 17.00, komentovaná prohlídka s restaurátorkou H. Bilavčíkovou s ukázkou restaurátorských metod

Výstava je uspořádána ve spolupráci s NG Praha.

Ve dnech adventního čtení (čtyři soboty 26. listopadu až 17. prosince) je výstava přístupná pouze do 15.00.

Antonín Slaviček, Brod / Furt, 1901, tempera, lepenka /
Tempera, Pappe, 89 x 99 cm, GMU Roudnice nad Labem

Alois Kalvoda, Moje česká chaloupka na Křivoklátě, před 1912 / Mein böhmisches Häuschen in Křivoklát, vor 1912

GAVU – Opus magnum

6. 10.–31. 12. 2016

Kurátor / Kurator: Marcel Fišer

Vernisáž ve středu 5. října v 17.00

Alois Kalvoda, Moje česká chaloupka na Křivoklátě (Večerní oblaka) / Mein böhmisches Häuschen in Křivoklát (Abendwolken), před / vor 1912, olej na plátně / Öl auf Leinwand, 43 x 43,5 cm, GAVU Cheb

Lenka Vítková

GAVU – Malá galerie / Kleine Galerie

8. 9. – 27. 11. 2016

Kurátorka / Kuratorin: Edith Jeřábková

Lenka Vítková, Prsten 3 / Ring 3, 2016, tempera na plátně /
Tempera auf Lnw. 50 x 70 cm

Termín syntonos se v literatuře objevuje jako technika obrazů Antonína Slavička, Otakara Lebedy, Antonína Hudečka a několika dalších žáků Julia Mařáka kolem roku 1900, dosud se jím však u nás nikdo systematicky nezabýval. Ve skutečnosti nejde o označení malířské techniky, nýbrž o konkrétní značku vodou rozpustných barev, jednu z mnoha, které se začaly průmyslově vyrábět v závěrečných desetiletích 19. století. Díky svým zajímavým vlastnostem však barvy Syntonos už od svého vzniku přitahovaly pozornost a vyvolávaly jak nadšení, tak i příkré odsudky. Jimi malované obrazy se svými vizuálními charakteristikami odlišují nejen od olejomalby, kterou chtěli nahradit, ale v určité míře i od jiných temper. Současná výstava poprvé souhrnně představuje velkou část obrazů, které bývají tradičně uváděny jako syntonos. Zároveň prezentuje výsledky průzkumu, který restaurátorka Hana Bilavčíková provedla v rámci své disertace na AVU v Praze.

Der Terminus Syntonos taucht in der Literatur auf als Bezeichnung für eine Technik der Bilder von Antonín Slaviček, Otakar Lebeda, Antonín Hudeček und einigen weiteren Schülern von Julius Mařák um das Jahr 1900, bisher hat sich bei uns in Tschechien niemand mit diesem Phänomen systematisch beschäftigt. In Wirklichkeit handelt es sich nicht um die Bezeichnung einer Maltechnik, sondern um eine konkrete Marke von Wasserfarben, eine der zahlreichen, die man in den letzten Jahrzehnten des 19. Jahrhunderts industriell herzustellen begann. Dank ihrer interessanten Eigenschaften zogen die Farben der Marke Syntonos jedoch schon von Anfang an die Aufmerksamkeit auf sich und riefen sowohl Begeisterung als auch schroffe Ablehnung hervor. Die gegenwärtige Ausstellung stellt zum ersten Mal zusammenfassend einen großen Teil der Bilder vor, die traditionell mit dem Etikett Syntonos belegt werden. Zugleich präsentiert sie die Ergebnisse der restauratorisch-technologischen Untersuchung, die von Hana Bilavčíková im Rahmen ihrer Dissertation an der Akademie der bildenden Künste in Prag durchgeführt wurde.

V roce 1986 chebská galerie získala nevelký obraz Aloise Kalvody s dvojitým názvem Moje česká chaloupka na Křivoklátě / Večerní oblaka. Loni se vynořil větší Kalvodův obraz se stejným námětem a nyní tak mohou být obě práce vystaveny společně. Z jejich srovnání vyplývá, že se jedná o dvě rovnocenné verze, namalované nejspíš nedlouho po sobě a z téměř stejného místa v poledním a večerním světle. Jak název naznačuje, jedná se o motiv, k němuž měl Kalvoda osobní vztah. V Křivoklátě, kam zajížděl se svou soukromou školou malovat, se seznámil s Annou Fastrovou, která se 3. června 1905 stala jeho ženou. Krátce po svatbě si zde koupili domek, kde v 60. letech 19. století pobýval světoznámý houslový virtuos Ferdinand Laub. Kalvoda začal sbírat upomínky na slavného hudebníka a v roce 1912 zde otevřel jeho muzeum. V době otevření už v těsné blízkosti „Laubovny“ stála tato roubenka nejspíš valašského typu, kterou sem Kalvoda přenesl z jiného místa. Zatím se však nepodařilo zjistit, jaký je její původ. Jedna z domněnek vede k valašské vesnici na Národopisné výstavě v roce 1895.

Im Jahr 1986 erwarb die Egerer Galerie ein kleines Gemälde von Alois Kalvoda mit dem zweifachen Titel Mein böhmisches Häuschen in Křivoklát / Abendwolken. Im vergangenen Jahr tauchte ein weiteres Gemälde von Kalvoda mit demselben Sujet auf und nun können die beiden Arbeiten gemeinsam ausgestellt werden. Aus ihrem Vergleich ergibt sich, dass es sich um zwei gleichwertige Versionen handelt, die kurz nacheinander und von fast dem gleichen Ort aus im Mittags- und im Abendlicht gemalt wurden.

Práce Lenky Vítkové vznikají v meziprostoru malby, řeči, literatury a pohybu těla. Její vztahování se ke světu nejčastěji nabývá podoby barevných tvarů, které se mohou číst jako symboly usazené na neviditelné propracovaném pozadí obrazu, ale i jako znaky řeči, která nemá jasné geografické vymezení. Každý tvar má svůj čas a přichází, když je potřeba. Jeho malování provází dobrodružnost hledání materiální manifestace stejně jako zamalování významů pod ní. Pokouší se smířit kaligrafii a západní sedimentalitu, při interpretaci bychom se však neměli nechat unést spirituálními výklady symbolů, které jsme našli za vytvořenými tvary. Země, planety, ženy a keře mají stejný silný vztah k vesmíru jako ke zdejší hmotě, zjevují se jako poselství, vyplouvají jako útržky paměti a současně odkazují k prožitě skutečnosti a kultuře. Zdájí se být magické, ale jsou také informující a historické, společné i subjektivní.

Die Arbeiten von Lenka Vítková entstehen in dem Zwischen-Raum von Malerei, Sprache, Literatur und der Bewegung des Körpers. Ihre Bezugnahme auf die Welt erhält meistens die Gestalt farbiger Formen, die sich als Symbole lesen lassen, welche auf einem unsichtbar bearbeiteten Hintergrund angesiedelt sind. Sie erscheinen so als Abrisse der Erinnerung und weisen gleichzeitig auf die erlebte Wirklichkeit und Kultur.

Osobní výběr V – Členové galerijního klubu / Persönliche Auswahl V – Mitglieder des Galerieclubs

GAVU – Výstava z depozitáře / Ausstellung aus dem Depot
8. 9. 2016 – 1. 1. 2017

Antonín Hudeček, Krajina s procesím / Landschaft mit der Prozession, kol. / um 1912, olej, plátno / Öl auf Lnw., 100×130 cm.

Dagmar Urbánková, Maškary (ilustrace k interaktivní knize) / Maskenzug (Illustrationen zu einem interaktiven Buch)

GAVU – Museum café
6. 10. 2016 – 27. 3. 2017
Vernisáž 5. září v 17.00

Neprakta. Prvních 20 let firmy na výrobu kresleného humoru / Neprakta. Die ersten 20 Jahre der Firma zur Produktion von gezeichnetem Humor

Retromuseum – Výstavní sál / Ausstellungssaal
1. 9. 2016–8. 1. 2017
Kurátor / Kurator: Pavel Ryška

Jiří Winter, série zápalkových nálepek pro Československý Červený kříž, 1967

Mistři '76. Čtyřicet let od vítězného dlouháčku Antonína Panenky / Die Meister '76. Vierzig Jahre nach dem Siegeselfmeter von Antonín Panenka

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
23. 6. - 30. 10. 2016
Kurátoři / Kuratoren: Martin Franc, Daniela Kramerová

Anna Vystydová, Tohle byla moje nejmilejší panenka! / Das war meine liebste Puppe!

Retromuseum – Nad schody / Über der Treppe
3. 11. 2016 – 29. 1. 2017
Kurátorka / Kuratorin: Daniela Kramerová
Vernisáž 2. listopadu v 17.00

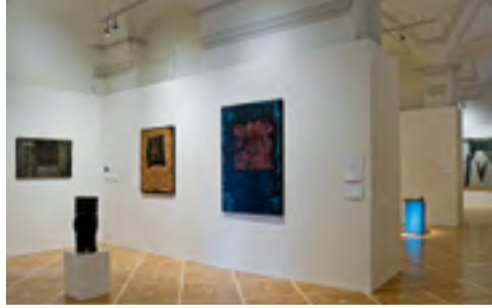
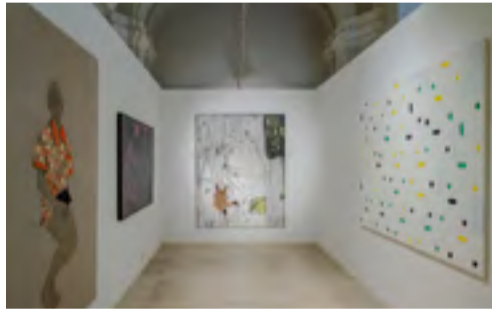
Anna Vystydová, Ovečka / Schäfchen, 1961, v. 12 cm, výrobce Gumotex Břeclav

Stálé expozice / Dauerausstellungen

Gotika / Gothik

GAVU – 2. patro / 2. Stock

Moderní a současné umění / Moderne und zeitgenössische Kunst

GAVU – 1. patro / 1. Stock

Životní styl a design v ČSSR / Lifestyle und Design in der CSSR

Retromuseum – přízemí / Erdgeschoß

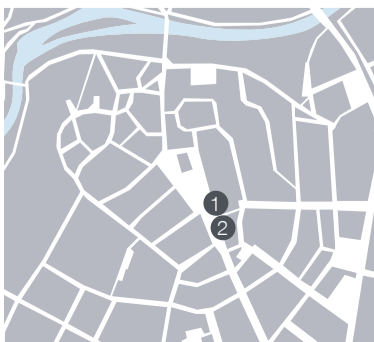
Galerie výtvarného umění v Chebu / Galerie der bildenden Kunst 1

příspěvková organizace Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb
T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163
info@gavu.cz, www.gavu.cz

Retromuseum 2

pobočka Galerie výtvarného umění v Chebu
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 17, 350 02 Cheb
www.retromuseum.cz

Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–17.00
Vstupné / Eintritt: 80 Kč; 50 Kč (senioři od 60 let, studenti SŠ a VŠ / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre); 10 Kč (žáci ZŠ, studenti SŠ při kolektivní návštěvě / Schüler bis 15 Jahre); zdarma / frei (děti do 6 let, ZTP / Kinder bis 6 Jahre, Behinderte mit Ausweis).
Vstupné zahrnuje návštěvu všech stálých expozic a výstav jak v Galerii výtvarného umění, tak i v Retromuseum. / Der Eintritt fasst alle dauerhafte und temporäre Ausstellungen sowohl in der Galerie der bildenden Kunst, als auch im Retromuseum um.
Přednášky: 50 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma.

Jeden sál stálé expozice je věnován proměnným výstavám z galerijních sbírek. Kromě těch monografických je tu jednou ročně prezentována výstava z cyklu, kdy díla z depozitáře vybírají jednotlivé osobnosti nebo i skupiny – v minulosti to byli zaměstnanci galerie, nyní několik členů galerijního klubu, kteří zareagovali na výzvu galerie a do projektu se zapojili.

Ein Saal im Bereich der ständigen Ausstellung ist Wechselausstellungen aus den Sammlungen der Galerie gewidmet. Neben diesen monografischen Ausstellungen wird hier einmal im Jahr eine Ausstellung aus einem Zyklus gezeigt, wo Werke aus dem Depot durch einzelne Persönlichkeiten oder durch Gruppen ausgewählt werden – in der Vergangenheit waren das Mitarbeiter der Galerie, diesmal einige Mitglieder des Galerieclubs.

Knihy pro děti malířky, spisovatelky a scénografky (pražské divadlo Minor) Dagmar Urbánkové odráží celou škálu její samostatné výtvarné i literární tvorby. Po úspěšné knize Cirkus ulice přichází knížka-hračka s názvem Maškary, založená na principu rozřezaných stránek, jenž umožňuje skládat a kombinovat figury z maškarních průvodů a karnevalů. Děti v ní najdou převleky z časů starých, nedávno minulých i ze žhavé současnosti.

Die Kinderbücher der Malerin, Schriftstellerin und Bühnenbildnerin (am Prager Theater Minor) Dagmar Urbánková spiegeln die gesamte Skala ihres selbständigen künstlerischen und literarischen Schaffens wider. Nach dem erfolgreichen Buch Zirkus der Straße kommt nun das Büchlein Maskenzug, das auf dem Prinzip auseinandergeschnittener Seiten beruht, das es ermöglicht, Figuren aus Masken- und Faschingszügen zusammensetzen und zu kombinieren.

Autorská dvojice Bedřich Kopecný (1913–1972) a Jiří Winter (1924–2011) se dala dohromady na podzim roku 1949. Během dvaceti let publikovali pod pseudonymem Neprakta kreslené vtipy a nejružnější ilustrované texty v desítkách českých i slovenských periodik. Výsledky jejich produktivní spolupráce se objevily v několika knižních souborech, na televizních obrazovkách i na celé řadě výstav, včetně vystoupení tvůrčí skupiny Máj 57. I když veřejnost věděla, kdo populárního „čtvernožce Nepraktu“ tvoří, vnímala stále intenzivněji především opulentní linii Winterových ilustrací. Poté, co Bedřich Kopecný v roce 1972 zemřel, připojil Jiří Winter někdejší společný pseudonym ke svému příjmení a jeho kreslířský styl se stal výraznou součástí československé populární kultury. Cílem výstavy je zařadit do ní i práci Bedřicha Kopecného, která byla dlouhá léta uložena v soukromých archívech. Díky nedávno nalezené pozůstalosti bude možné srovnat původní náměty s jejich výsledným provedením. Výstava také představí méně známé podoby Winterova kreslířského umění - od raných, věcně expresivních grafik a pornografických obrázků, přes precizní vědecké ilustrace až k návrhům her, hraček a loutek pro Laternu magiku i animované filmy.

Das Autorenpaar Bedřich Kopecný (1913–1972) und Jiří Winter (1924–2011) fand sich im Herbst 1949 zusammen. Zwanzig Jahre lang publizierten sie unter dem Pseudonym Neprakta gezeichnete Witze und unterschiedlichste illustrierte Texte in Dutzenden von tschechischen und slowakischen Periodika. Die Ergebnisse ihrer produktiven Zusammenarbeit erschienen in mehreren Sammelbänden, auf den Bildschirmen des Fernsehens und in einer Reihe von Ausstellungen. Obwohl die Öffentlichkeit wusste, aus wem dieses Paar bestand, nahm sie immer intensiver vor allem die opulente Linie von Winters Illustrationen wahr. Nachdem Bedřich Kopecný im Jahr 1972 verstorben war, fügte Jiří Winter das einstige gemeinsame Pseudonym seinem Familiennamen hinzu und sein Zeichenstil wurde zu einem charakteristischen Bestandteil der tschechoslowakischen populären Kultur. Ziel der Ausstellung ist es, auch die Arbeit Bedřich Kopecnýs in sie einzufügen, die lange Jahre in privaten Archiven schlummerte.

Výstava věnovaná triumfu československého týmu na Mistrovství Evropy ve fotbale v Jugoslávii a zejména osobnosti Antonína Panenky, který rozhodl finále proti Německu svou legendární penaltou. Na výstavě jsou mj. prezentovány některé cenné relikvie připomínající bělehradský zápas.

Die kleine Ausstellung ist dem Triumph der tschechoslowakischen Mannschaft bei der Fußballeuropameisterschaft in Jugoslawien und besonders der Persönlichkeit von Antonín Panenka gewidmet, der das Endspiel gegen die Bundesrepublik Deutschland durch seinen legendären Elfmeter entschied. In der Ausstellung werden u. a. einige wertvolle „Reliquien“ präsentiert, die an das Belgrader Treffen erinnern.

Chebská výtvarnice Anna Vystydová začínala jako designérka hraček v těsné spolupráci se svou spolužačkou a pozdější kolegyní Libuší Niklovou, jejíž harmonikové a nafukovací hračky pro Gumotex Břeclav a Fatru Napajedla byly v posledních letech zařazeny do světových souvislostí. Také Anna Vystydová pracovala od roku 1956 pro Gumotex jako návrhářka plastových postaviček dětí a zvířátek. Její nejnámější hračkou se stala panenka František (1961) vyráběná do počátku 90. let. V roce 1962 přijal její muž pracovní nabídku v Chebu, odkud ještě několik let s Gumotexem spolupracovala na dálku. Několik hraček také navrhla pro různá výrobní družstva. Záhy však našla novou náplň ve vlastní volné malířské a plastické tvorbě a pedagogické činnosti.

Die Egerer Künstlerin Anna Vystydová begann als Designerin von Spielsachen in enger Zusammenarbeit mit ihrer Mitschülerin und späteren Kollegin Libuše Niklová, deren Ziehharmonika-Spielzeug und aufblasbare Spielsachen für die Firmen Gumotex in Břeclav und Fatra in Napajedla in den letzten Jahren international Aufmerksamkeit gefunden haben. Auch Anna Vystydová arbeitete in den Jahren 1956–1961 für Gumotex als Entwerferin von von Kinder- und Tierfiguren aus Plastik Ihr bekanntestes Spielzeug wurde Miminko František (Baby Franzl, 1961), das bis zum Anfang der 90er Jahre produziert wurde.

Adventní pohádkové čtení

sobota 26. listopadu, 3., 10. a 17. prosince, vždy v 15.30

Letošní už 11. ročník Adventního pohádkového čtení znovu přinese příběhy odvěkého souboru dobra se zlem, poučení i legraci, nové přátele, divlé napětí i úlevného vydechnutí. Budeme se bavit, soutěžit, zpívat a rozdávat dárky. Pohádkových rolí se i tentokrát ujmu herci Západočeského divadla v Chebu Radmila Urbanová a Jindřich Skopec.

Středy v GAVU

Přednášky a vernisáže se konají vždy ve středu v 17.00.

5. října	Syntonos, Alois Kalvoda, Dagmar Urbánková	vernisáž
12. října	Michaela Ottová: Počátky italské renesance	přednáška
19. října	Syntonos s kurátorem M. Zachářem	komentovaná prohlídka
26. října	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
2. listopadu	Anna Vystydová	vernisáž
9. listopadu	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
16. listopadu	Syntonos s restaurátorkou H. Bilavčíkovou	komentovaná prohlídka
23. listopadu	Michaela Ottová: Počátky italské renesance	přednáška
30. listopadu	Jiří Winter Neprakta	vzpomínkový večer
7. prosince	Richard Biegel: Francouzská renesanční architektura	přednáška
14. prosince	Michaela Ottová: Počátky italské renesance	přednáška

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR a Města Cheb.
Titulní strany / Titelseiten: Antonín Slavíček, Vitr /Wint, 1900, Syntonos, lepenka / Pappé , 90×116 cm, GMU Roudnice nad Labem; Retromuseum, pohled do expozice / Ausstellungsansicht